

**NOTĂ INFORMATIVĂ**  
**la proiectul de lege pentru completarea unor acte legislative**

**1. Numele inițiatorului și a autorului, precum și a participanților la elaborarea proiectului**

Conform *punctului 3.1.1.(5) din Planul de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016*, adoptat prin Hotărârea Parlamentului nr.6 din 16.02.2012, Ministerul Justiției, în comun cu Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat (în continuare CNAJGS), au fost desemnați responsabili pentru elaborarea mecanismului de acces la bazele de date pentru verificarea veniturilor solicitanților de asistență juridică garantată de stat.

În acest sens, Ministerul Justiției a elaborat proiectul de lege pentru completarea unor acte legislative.

**2. Argumentarea necesității de reglementare**

În conformitate cu art.19 alin.(1) lit.a) și e) al Legii nr.198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat au dreptul la asistență juridică calificată persoanele care au nevoie de asistență juridică în cauze penale, contravenționale, civile și de contencios administrativ, nu dispun de suficiente mijloace pentru a plăti aceste servicii, cauzele fiind complexe din punct de vedere juridic.

Totodată art. 21 alin. (5) din legea menționată prevede că venitul persoanei solicitante de asistență juridică garantată de stat trebuie să fie dovedit printr-o declarație a resurselor sale financiare, conform modelului stabilit de Guvern (a se vedea Anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.1016 din 1 septembrie 2008). La calcularea acesteia se iau în considerare veniturile lunare medii din 6 luni calendaristice anterioare lunii în care a fost depusă solicitarea. Astfel, se prezumă că aplicanții vor face afirmații valide în declarațiile lor, altfel, ar putea fi acuzați penal pentru fals în acte publice. Dar, de facto, șansele ca o declarație să fie verificată în amănunt este atât de redusă, încât pentru mulți dintre solicitanți acuzația de fals în acte publice nu este un mecanism potent pentru asigurarea validității declarațiilor.

În acest sens, se produce situația când coordonatorii oficiilor teritoriale ale CNAJGS au îndoieli bine fondate că aplicanții declară alte sume față de veniturile lor reale, adică având sursele financiare necesare plății serviciului de asistență juridică, totuși prescriu lipsa acestora. Astfel, din cauza inexistenței unui mecanism

care ar permite verificarea veniturilor beneficiarilor nu este posibil să se diferențieze de o manieră cinstită cei cărora ar trebui să li se subvenționeze cheltuielile integral și cei care ar trebui să contribuie la costurile serviciilor juridice furnizate.

Acest mecanism este indispensabil pentru confirmarea documentară a surselor de formare a veniturilor solicitanților. Dat fiind faptul că legislația impune instituțiilor deținătoare de astfel de informații (Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, Î.S. “Cadastru”, Î.S. “Registru”, Casa Națională de Asigurări Sociale etc.) restricționarea accesului la bazele de date pe care le dețin, este necesară modificarea acestei legislații, prin completarea cu unele amendamente la Codul fiscal, precum și la Legea nr.198-XVI din 26 iulie 2007. Cu alte cuvinte, actualul sistem de verificare a capacității de plată a solicitanților de asistență juridică garantată de stat, s-a dovedit a fi ineficient nu permite excluderea abuzurilor din partea solicitanților. Mecanismul de testare a veniturilor solicitanților de asistență juridică garantată de stat nu funcționează în mod eficient din mai multe cauze, inclusiv restricționarea accesului coordonatorilor oficiilor teritoriale ale CNAJGS la bazele de date informaționale (fiscale, cadastrale etc.), imposibilitatea obținerii actelor doveditoare, lipsa mijloacelor tehnice necesare pentru schimbul de informații cu oficiile teritoriale etc.

În acest sens, proiectul de lege propune completarea art.131 alineatul (5) cu norma ce ar prevedea ca organele cu atribuții de administrare fiscală să fie obligate și în drept să prezinte informațiile de care dispun referitor la un contribuabil concret și pentru coordonatorii oficiilor teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, ultimii utilizând această posibilitate în scopul verificării veniturilor solicitanților de asistență juridică garantată de stat.

Nu în ultimul rând, Legii nr.198-XVI i se vor aduce câteva amendamente, astfel, încât, oficiile teritoriale ale CNAJGS să poată să solicite și să obțină gratuit pe suport de hârtie și în regim on-line din partea autorităților administrației publice centrale și locale, a instituțiilor deținătoare de registre de stat informațiile relevante pentru procedura de verificare a veniturilor solicitanților de asistență juridică garantată de stat. Condițiile tehnice de accesare a informațiilor menționate vor fi reglementate prin acordurile bilaterale încheiate între Consiliul Național și deținătorul de asemenea informații.

La fel, solicitantul de asistență juridică calificată va trebui să își dea consimțământul în scris pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, în scopul verificării veniturilor acestuia de către coordonatorii oficiilor teritoriale ale Consiliului Național. Astfel, Legea nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal prevede necesitatea asigurării protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, în special a dreptului la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private, prin subscrierea consimțământului subiectului datelor cu caracter personal la prelucrarea acestor date de către operatori (art.5 al legii sus-menționate).

### **3. Scopul și obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ**

Prin adoptarea proiectului de lege, se creează condiții pentru o activitate eficientă a oficiilor teritoriale ale CNAJGS-ului prin acordarea posibilității de acces la bazele de date în scopul verificării veniturilor solicitanților de asistență juridică garantată de stat, fapt care va duce necondiționat la asigurarea accesului liber și egal la o asemenea asistență juridică calificată.

### **4. Fundamentarea economico-financiară**

Implementarea proiectului atrage cheltuieli financiare care vor fi compensate din mijloacele bugetare destinate asistenței juridice garantate de stat. Însă, la moment nu poate fi estimată sumă concretă necesară implementării proiectului, fiindcă nu au fost încheiate toate acordurile privind accesul la bazele de date dintre Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și instituțiile deținătoare a unor asemenea baze de date.

### **5. Descrierea constatărilor expertizei anticorupție**

Constatările expertizei anticorupție vor fi inserate în textul notei informative ulterior efectuării acesteia.

### **6. Respectarea transparenței în procesul decizional**

Proiectul de lege pentru completarea unor acte legislative fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

**VICEMINISTRU**

**Nicolae Eșanu**